

Oplegvel Raadsstuk

Portefeuille P. Heiliegers
Auteur Mevr. A.M. de Groot
Telefoon 5113044 E-mail: agroot@haarlem.nl
CS/CC Reg.nr. 2011/8915
Bijlage: P&C-kalender 2011
B & W-vergadering van 18 januari 2011

Onderwerp
P&C-kalender 2011

DOEL: Besluiten

Met de P&C-kalender worden het bestuur en de organisatie in de gelegenheid gesteld om de P&C werkzaamheden in te passen in de eigen planning van werkprocessen.

B&W

1. Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de P&C kalender 2011
2. Het college stelt de raad om in te stemmen met optie 1 (behandeling in raadsvergadering 1 december 2011) voor wat betreft de planning van de 2^e bestuursrapportage 2010
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties
4. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit
5. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Bestuur hierover een advies heeft uitgebracht

Raad:

Besluit in te vullen door griffie	Moties en amendementen in te vullen door griffie
☐ Conform	☐ Ja
☐ Gewijzigd	☐ Nee
☐ Aangehouden	
☐ Afgevoerd	Datum vergadering

Raadsstuk

Onderwerp: P&C-kalender 2011

Reg.nummer: 2011/8915

1. Inleiding

Jaarlijks wordt een Planning & Control kalender opgesteld. Bijgevoegd is de kalender voor 2011, waarin is opgenomen de ambtelijke en bestuurlijke planning voor:

- De jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2010
- De eerste bestuursrapportage 2011
- De kadernota 2011
- Het investeringsplan 2011-2016 (bijlage bij de kadernota)
- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) (bijlage bij de kadernota)
- De begroting 2012-2016;
- De tweede bestuursrapportage 2011
- De P&C-kalender voor 2012

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Het college stelt de raad voor om kennis te nemen van de P&C kalender 2011
2. Het college stelt de raad voor om in te stemmen met optie 1 (behandeling in raadsvergadering 1 december 2011) voor wat betreft de planning van de 2^e bestuursrapportage 2011

3. Beoogd resultaat

Het doel van deze kalender is:

- het bestuur inzicht verschaffen in wat zij kunnen verwachten t.a.v. de documenten in de P&C-cyclus en wanneer zij deze documenten kunnen verwachten;
- de organisatie inzicht geven in wat er verwacht wordt en daarbij aangeven wat de rolverdeling tussen de hoofdafdelingen en de Concernstaf is en wanneer er dient te worden aangeleverd met het oog op een tijdige opstelling en afronding van de P&C documenten.

4. Argumenten

N.v.t.

5. Kanttekeningen

N.v.t.

6. Uitvoering

De kalender wordt daags na de vaststelling door het college toegestuurd aan de raad en de ambtelijke organisatie.

Verdere detaillering van deze P&C-kalender vindt plaats door middel van afzonderlijke richtlijnenbrieven voor bijvoorbeeld de kadernota en de begroting.

7. Bijlagen

De P&C kalender 2011.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De raad neemt kennis van de P&C kalender 2011
2. De raad stemt in met optie optie 1 (behandeling in raadsvergadering 1 december 2011) voor wat betreft de planning van de 2^e bestuursrapportage 2011

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Versie B&W (12 januari 2011)

P&C - kalender voor het jaar 2011

Overzicht van de P&C-cyclus

Inhoudsopgave

1. Inleiding en leeswijzer.....	5
2. Besluitvorming over de P&C documenten.....	9
3. Ondersteuning van de P&C-cyclus	13
4. De planning- en controlgesprekken.....	15
5. Jaarstukken 2010	17
6. Het investeringsplan 2011-2016.....	21
7. De bestuursrapportages	23
8. De Kadernota 2011.....	27
9. Normenkader financiële rechtmatigheid	31
10. Begroting 2012-2016.....	33
11. De P&C-kalender voor de P&C-cyclus 2012.....	39

1. Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Voor u ligt de P&C-kalender voor de Planning en Controlcyclus 2011. In deze kalender wordt ieder document binnen deze cyclus in hoofdlijnen beschreven: het doel, de werkwijze en de tijdsplanning in 2011 die leidt tot een tijdige bestuurlijke besluitvorming. Daarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheden van de hoofdafdelingen en die van de Concernstaf.

Verdere detaillering van deze P&C-kalender vindt plaats door middel van afzonderlijke richtlijnenbrieven.

De doelstelling van de P&C-kalender is:

- het bestuur inzicht verschaffen in wat zij kunnen verwachten t.a.v. de documenten in de P&C-cyclus en wanneer zij deze documenten kunnen verwachten;
- de organisatie inzicht geven in wat er verwacht wordt en daarbij aangeven wat de rolverdeling tussen de hoofdafdelingen en de Concernstaf is en wanneer er dient te worden aangeleverd met het oog op een tijdige opstelling en afronding van de P&C documenten.

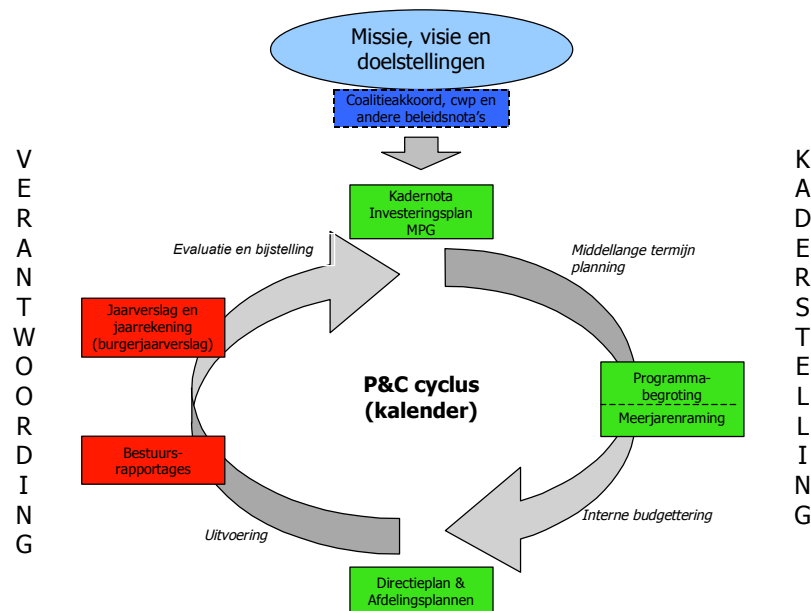
Met de P&C-kalender worden het bestuur en de organisatie in de gelegenheid gesteld om de P&C werkzaamheden in te passen in de eigen planning van werkprocessen.

De P&C-cyclus is een voortschrijdend en samenhangend besluitvormingsproces, gericht op de vaststelling, uitvoering en verantwoording van de beleidsdoelen. Het cyclische karakter wordt ontleend aan de jaarlijks terugkerende heroriëntatie op het voorgenomen beleid, waardoor het mogelijk wordt beleidsdoelen bij te stellen indien de evaluatie daartoe aanleiding mocht geven. De documenten die in 2011 verschijnen zijn:

- De jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) 2010
- De eerste bestuursrapportage 2011
- De kadernota 2011
- Het investeringsplan 2011-2016 (bijlage bij de kadernota)
- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) (bijlage bij de kadernota)
- Normenkader financiële rechtmatigheid deel I
- De begroting 2011-2016
- De tweede bestuursrapportage 2011
- Normenkader financiële rechtmatigheid deel II
- De P&C-kalender voor 2012

De verschillende onderdelen zijn enerzijds zelfstandige producten, maar maken anderzijds onlosmakelijk deel uit van de totale cyclus. Zie de figuur op de volgende bladzijde.

P&C-cyclus

Algemeen

Voorbereiding kadernota en uitwerking bezuinigingen

In 2011 staan uiteraard de bezuinigingen centraal bij de kadernota. Zoals gebruikelijk wordt in de commissie Bestuur eerst een format voor de kadernota besproken (3 maart 2011), alvorens het college de uitwerking van de kadernota ter hand neemt.

Digitale verzending kadernota en begroting

Vorig jaar was in de planning opgenomen dat de kadernota en begroting eerst digitaal zouden worden verspreid, en in de daaropvolgende week in papieren vorm. De raadsleden hebben zo voldoende tijd om zich voor te bereiden op het indienen van schriftelijke vragen n.a.v. de kadernota resp. begroting. Afgelopen jaar heeft dit niet goed gewerkt. Voor 2011 is dit als volgt in de planning opgenomen:

- raadsleden hebben tweeënhalve week (3 weekenden en 3 fractievergaderingen) om vragen te stellen over de kadernota;
- raadsleden hebben ruim twee weken (2 weekenden en 3 fractievergaderingen) om vragen te stellen over de begroting. Doordat de zomervakantie laat valt, en de begroting wettelijk vóór 15 november door de raad moet zijn vastgesteld, is een langere termijn voor het stellen moeilijk te realiseren.

Planning 2^e bestuursrapportage: keuze uit 3 opties

Raadsleden hebben aangegeven niet tevreden te zijn met de late behandeling en vaststelling van de 2^e bestuursrapportage, waarbij is gesuggereerd om de bestuursrapportage al vóór de begroting te agenderen.

Dit is de aanleiding waarom is nagegaan wat de mogelijkheden zijn, door een aantal verschillende opties uit te werken:

1. planning conform 2010: 22 december in de (laatste) raadsvergadering van 2011 (peildatum 1 september);
2. planning 1 december in de raad (peildatum 1 augustus);
3. planning 3 november in de raad (peildatum 1 juni);
4. planning 22 september in de raad, vóór de begroting 2012 (peildatum 1 mei).

Eerdere data zijn niet uitgewerkt, omdat de peildatum dan heel dicht op die van de 1^e bestuursrapportage komt te liggen, hetgeen de toegevoegde waarde beperkt.

Hoe vroeger de rapportage komt, hoe meer de raad nog kan bijsturen. Daar staat tegenover dat een vroegere rapportage minder volledig (en bij een lange doorlooptijd ook minder actueel) zal zijn, hetgeen problemen kan opleveren met de rechtmatigheid. Dit kan worden ondervangen door in december een extra (puur financiële) rapportage (of 3^e bestuursrapportage) voor te leggen aan de raad.

Herinvoering Investeringscommissie

Voor de toetsing van het Investeringsplan 2011-2016 wordt een investeringscommissie in het leven geroepen. Doel van de investeringscommissie is om tijdig te overzien wanneer grote uitgaven worden gedaan. Daarnaast zal de voor 2011 nieuw op te stellen inkoop- en aanbestedingskalender periodiek in de Investeringscommissie aan de orde komen.

In de investeringscommissie worden alle investeringsramingen (inclusief de reeds vastgestelde kredieten) opnieuw onder de loep genomen.

Normenkader rechtmatigheid

Aan de kalender 2011 is toegevoegd het normenkader financiële rechtmatigheid. Dit normenkader is de inventarisatie van de relevante financiële regelgeving voor de jaarlijkse rechtmatigheidcontrole door de accountant. Het normenkader moet elk jaar opnieuw worden opgesteld/aangepast.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de bestuurlijke planning van de P&C-cyclus voor 2011. In tabelvorm zijn de data opgenomen wanneer de planning en controldocumenten worden behandeld door DT, B en W, Raadscommissies en de Raad. In hoofdstuk 3 wordt aandacht besteed aan de ondersteuning van de hoofdafdelingen door de Concernstaf bij het opstellen van de documenten binnen de P&C-cyclus en de taakverdeling die daarbij binnen de Concernstaf wordt gehanteerd. In hoofdstuk 4 staan de planning en controlgesprekken tussen DT en hoofdafdelingsmanagers centraal.

De hoofdstukken 5 t/m 11 gaan in op de meer gedetailleerde planning die is opgesteld voor ieder afzonderlijk document uit de P&C cyclus. Daarin wordt met name duidelijk wanneer welk organisatie onderdeel wat moet aanleveren om samen met de Concernstaf er voor zorg te dragen dat de documenten goed, zorgvuldig en tijdig worden aangeleverd bij DT en Bestuur. Per document wordt ook kort ingegaan op de functie en de inrichting van het document.

2. Besluitvorming over de P&C documenten

In onderstaande tabel zijn de data opgenomen van de besluitvorming door de Raad, B en W en DT over de verschillende documenten in de P&C-cyclus. Een meer gedetailleerde planning is voor ieder afzonderlijk document uit de P&C cyclus opgenomen in de hoofdstukken 5 t/m 11.

(N.B. in dit overzicht is nog niet de planning voor de 2^e bestuursrapportage – en daarmee de planning voor de 3^e P&C-gesprekken - opgenomen.)

In de tabellen in deze kalender zijn de activiteiten die plaatsvinden binnen de schoolvakanties lichtgrijs gearceerd.

Datum	Jaarstukken 2010 en normenkader	Bestuursrapportages en Kadernota 2011	Investeringsplan 2011-2016	Begroting 2011-2016	P&C gesprekken, P&C kalender
Februari					
9 febr	Richtlijnen normenkader in DT	Richtlijnen voor kadernota en 1e Berap in DT			
15 februari		Format Kadernota in B en W			
Eind febr.			Investeringscommissie: bespreken nieuwe investeringen		
Maart					
2 maart	Concept teksten programma's en paragrafen vaststellen door DT				
3 maart		Format Kadernota in commissie Bestuur			
9 maart				Concept uitgangspunten in DT	
15 maart	Concept teksten programma's en paragrafen vaststellen in B en W			Vaststellen concept-uitgangspunten in B en W	
15-18 maart					1e P&C gesprek DT en hoofdafdelingsmanagers
23 (16) maart	Behandeling jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) in DT		Bespreking concept investeringsplan door Investeringscommissie		
25 maart	Start onderzoek RKC				
29 maart	Behandeling jaarstukken in B en W (voorlopige vaststelling in afwachting accountantsrapport)				
April					

Datum	Jaarstukken 2010 en normenkader	Bestuursrapportages en Kadernota 2011	Investeringsplan 2011-2016	Begroting 2011-2016	P&C gesprekken, P&C kalender
6 april	Bespreking accountantsrapport met DT	Bespreking in DT van financiële hoofdlijnen kadernota en uitwerking bezuinigen. Bespreking MPG in DT	Bespreking concept investeringsplan in DT		
12 april		Bespreking in B en W van financiële hoofdlijnen kadernota en uitwerking bezuinigen. Bespreking MPG in B en W	Bespreken hoofdlijnen investeringsplan in B en W		
13 april	Normenkader in DT	Bespreking 1 ^e Berap in DT			
19 (26) april	Behandeling jaarrekening, (definitieve vaststelling) accountantsrapport en reactie op accountantsrapport in B en W				
20 april		Concept-kadernota en MPG in DT	Investeringsplan vaststellen door DT		
26 april	Normenkader in B&W	Behandeling kadernota, MPG en 1 ^e Berap (vaststellen) in B en W	Behandeling investeringsplan in B en W		
29 april	Rapport RKC gereed				
Mei					
6 mei	Raadsleden ontvangen jaarstukken				
10 mei	Bespreken reactie op rapport RKC in B en W	Vaststellen kadernota en MPG door B en W	Vaststellen investeringsplan door B en W		
10 mei	Raadsleden ontvangen rapport RKC en reactie B en W				
11 mei	Persconferentie RKC / B en W				
12 mei		Raadsleden ontvangen kadernota en 1 ^e berap			
16 mei		Raadsleden ontvangen MPG	Raadsleden ontvangen investeringsplan		
18 (25) mei	Normenkader in Auditcommissie				
19 mei	Behandeling jaarstukken, rapport RKC en reactie B en W in cie. Bestuur				
31 mei		Uiterste datum indiening raadvragen			
Juni					

Datum	Jaarstukken 2010 en normenkader	Bestuursrapportages en Kadernota 2011	Investeringsplan 2011-2016	Begroting 2011-2016	P&C gesprekken, P&C kalender
1 juni (wo. !)	Behandeling jaarstukken in de Raad				
9 juni		Luisterzitting kadernota			
14 juni	Vastgestelde jaarstukken naar GS van Noord-Holland	Behandeling antwoorden op raadvragen in B en W			
14 juni		Verzending antwoorden <i>digitaal</i> aan Raadsleden			
16 juni		Verzending antwoorden (papieren versie) aan Raadsleden			
16 juni		Vaststellen 'behandelrijpheid' Kadernota door commissie Bestuur			
16 juni		Behandeling 1 ^e Berap in commissie Bestuur			
27 t/m 30 juni	Raad stelt normenkader vast	Behandeling 1 ^e Berap en Kadernota in de Raad	Behandeling Investeringsplan in de Raad		
29 juni		Moties en amendementen in extra B en W-vergadering			
Juli					
28 juni-8 juli					2 ^e P&C gesprek DT en hoofdafdelingsmanagers
Augustus					
31 augustus				Bespreken hoofdlijnen begroting in DT	
September					
6 september				Bespreken hoofdlijnen begroting In B en W	
7 september	Richtlijnen voor normenkader in DT				
14 september				Bespreking volledige programmabegroting in DT	
20 september				Vaststellen programmabegroting in B en W	
26 september				Raadsleden ontvangen programmabegroting en presentatie door college/weth. Financiën	
Oktober					

Datum	Jaarstukken 2010 en normenkader	Bestuursrapportages en Kadernota 2011	Investeringsplan 2011-2016	Begroting 2011-2016	P&C gesprekken, P&C kalender
<i>n.n.b.</i> afhankelijk van planning 2^e bestuursrapportage					3 ^e P&C gesprek DT en hoofdafdelings managers
11 oktober				Uiterste datum voor indienen raadvragen over de begroting	
19 oktober				Luisterzitting programmabegroting	
25 oktober				Vaststelling antwoorden op raadvragen in B en W / Verzending antwoorden digitaal aan raadsleden	
27 oktober				Verzending antwoorden aan Raadsleden	
27 oktober				Vaststellen 'behandelrijpheid' begroting door commissie Bestuur	
November					
7 - 10 november				Raadsbehandeling programmabegroting	
9 november				Moties en amendementen in extra B en W-vergadering	
10 november				Moties en amendementen in extra B en W-vergadering	
14 november				Verzending vastgestelde programmabegroting naar GS van Noord-Holland	
9 november	Normenkader in DT				
22 november	Normenkader in B&W				
30 nov (7 dec)	Normenkader in Auditcommissie				
30 november					Bespreken P&C kalender in DT
December					
13 december					Vaststellen P&C kalender in B en W
22 december	Raads stelt normenkader vast				

3. Ondersteuning van de P&C-cyclus

De verdeling van de taken binnen de Concernstaf

Om de hoofdafdelingen te ondersteunen en de voortgang en de kwaliteit van de documenten in de Planning en Controlcyclus te bewaken, zijn binnen de Concernstaf controllers voor de hoofdafdelingen benoemd. In onderstaande tabel is weergegeven wie voor welke hoofdafdeling controller is.

(Hoofd)afdeling		Controller							
		Marcel v.d Ark	Sandra Hamersma	Anke v. Wetten	Nico Kluwen	Hans Rooijers	Patrick Spigt	Ivo Evers	Cindy Lensen
DV			X						
M&S						X			
STZ	Vastgoed (in samenhang met projecten)	X							
	Overige afdelingen						X		
SZW				X					
STB		X							
VVH								X	
WZ					X				
CS									X

Binnen de Concernstaf wordt ook gewerkt met trekkers (coördinatoren) voor de verschillende documenten binnen de P&C-cyclus. Deze trekkers coördineren de consolidatie van de verschillende documenten. Het zijn de eerste aanspreekpunten voor de betreffende P&C-documenten, die zorgen voor de bewaking van de Concernbrede kaders.

Productie	Trekker(s)
Jaarstukken 2010: jaarrekening en jaarverslag	Peter de Kruijf en Astrid de Groot
Investeringsplan 2011-2016	Peter van Osnabrugge
De 1 ^e bestuursrapportage 2011	Cindy Lensen
De kadernota 2011	Astrid de Groot en Peter de Kruijf
Normenkader financiële rechtmatigheid deel I	Paul Receveur
De begroting 2012-2016	Astrid de Groot en Peter de Kruijf
De 2 ^e bestuursrapportage 2011	Cindy Lensen
Normenkader financiële rechtmatigheid deel II	Paul Receveur
De P&C-kalender voor 2012	Astrid de Groot

Voor de start van de jaarstukken en de begroting zal een bijeenkomst plaatsvinden met de hoofdafdelingen over de inhoud (format) en het proces en op hetgeen er van de hoofdafdelingen aan bijdrage voor de documenten wordt verwacht. Indien nodig zal ook een werkgroep worden opgestart voor de onderlinge afstemming van het opstelproces.

4. De planning- en controlgesprekken

Doel

Ook in 2011 komen er weer 3 gesprekken tussen de Directie en hoofdafdelingsmanagers over planning en control.

Het eerste gesprek vindt plaats in maart over het jaarverslag/de jaarrekening, de inbreng voor de 1^e bestuursrapportage en de inbreng voor de kadernota. Het tweede gesprek vindt plaats in juni/juli over de ontwerp-begroting. Het derde gesprek vindt plaats in oktober over de 2^e bestuursrapportage die inzicht moet geven in de vermoedelijke jaaruitkomst.

Naast financiële en inhoudelijke onderwerpen staat in deze gesprekken ook de risicobeheersing van de belangrijkste processen centraal.

De gesprekken worden voorbereid door de hoofdafdelingsmanager en de controller van die hoofdafdeling.

Planning

Van	T/m	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofdafdelingen	Besluitvorming
		1e P&C-gesprek (input jaarverslag/jaarrekening, kadernota, IP en 1e berap)			
	Vóór 11 maart	Opstellen agenda en bijbehorende bijlagen voor P&C- gesprek	CS	Hoofdafdelingen	
	14 maart	Voorbesprekingen Gemeentesecretaris/controller CC	CS		
15 maart	18 maart	P&C - gesprekken door DT en hoofdafdelingsmanager	CS	Hoofdafdelingen	DT
		2e P&C-gesprek (gericht op begroting 2011)			
	Vóór 24 juni	Opstellen agenda en bijbehorende bijlagen voor P&C- gesprek	CS	Hoofdafdelingen	
	27 juni	Voorbesprekingen Gemeentesecretaris/controller CC	CS		
28 juni	8 juli	P&C - gesprekken door DT en hoofdafdelingsmanager	CS	Hoofdafdelingen	DT
		3e P&C-gesprek (gericht op 2^e berap 2011)			
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Opstellen agenda en bijbehorende bijlagen voor P&C- gesprek	CS	Hoofdafdelingen	
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Voorbesprekingen Gemeentesecretaris/controller CC	CS		
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	P&C - gesprekken door DT en hoofdafdelingsmanager	CS	Hoofdafdelingen	DT

N.B. planning 3^e P&C-gespek is afhankelijk van planning bestuursrapportage 2011-2.

5. Jaarstukken 2010

Doel

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het college legt met het jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beleid. De jaarrekening geldt als financiële verantwoording.

Opzet en inhoud

Het jaarverslag is beschrijvend van aard en kent twee hoofdstukken, te weten de programma-verantwoording (beleidsmatige toelichting op de realisatie van de doelstellingen van de programma's) en de paragrafen.

De jaarrekening is cijfermatig van aard en bestaat uit de programmarekening (overzicht baten en lasten en een analyse van het rekeningresultaat), de balans en de toelichting.

Planning

Gereed	Omschrijving	Wie, Wat		
		Coördinatie en consolidatie	Hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
2010				
2 dec	Richtlijnenbrief en detailplanning vastgesteld door DT	CS		DT
	Jaarverslag			
30 nov	Bijeenkomst programmacoördinatoren jaarverslag	CS	Hoofd-afdelingen	
30 nov – 3 dec	Formats per programma naar de programmacoördinatoren	CS		
Uiterlijk 31 december	Programmacoördinatoren maken overzicht met: <ul style="list-style-type: none"> - knelpunten t.a.v. doelen en prestaties agv niet tijdige beschikbaarheid van gegevens (o.a. door afhankelijkheid van derden - nieuwe doelen en prestaties (bekrachtigd door de raad) die niet in de doelenboom voorkomen maar waarover men wel verantwoording wil afleggen 	CS	Hoofd-afdelingen	
2011				
15 jan	Resultaten Omnibusonderzoek 2010 naar programmacoördinatoren	CS (met O&S)		
4 febr	Inleveren 1 ^e versie programmateksten door programmacoördinatoren.	CS	Hoofd-afdelingen	
Medio februari	Bijeenkomst programmacoördinatoren (o.v.b.) Optie: 10 februari 13.00-14.00 uur	CS	Hoofd-afdelingen	
18 febr	Inleveren 2 ^e versie programmateksten door programmacoördinatoren (n.b. deze versie dient afgestemd te zijn binnen het eigen MT en met de portefeuillehouder) Inleveren concept-paragrafen: <ul style="list-style-type: none"> - Lokale heffingen (CC/Peter de Kruijf/Sandra Hamersma) - Weerstandsvermogen en risico's (CC/ Anke van Wetten/Sandra Hamersma i.o.m. HA) - Onderhoud kapitaalgoederen (WZ i.o.m. CC/Nico Kluwen) - Financiering (CC/ Anke van Wetten i.o.m. MenS/Peter Knijff) - Bedrijfsvoering (CC/Hans Rooijers i.o.m. MenS) - Verbonden partijen (CC/Cindy Lenssen i.o.m. HA) - Grond- en Vastgoedbeleid (STZ/VG i.o.m. CC/Marcel v.d. Ark) - Wmo (STZ/WWGZ i.o.m. CC/Patrick Spigt) 	CS	Hoofd-afdelingen	

Gereed	Omschrijving	Wie, Wat		
		Coördinatie en consolidatie	Hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	- Stedenbeleid (STZ/WWGZ i.o.m. CC/Patrick Spigt)			
23febr	Concept programmateksten en paragrafen naar DT	CS		
2 maart	Concept programmateksten en paragrafen in DT	CS		DT
15 maart	Bespreking concept programmateksten en paragrafen in B en W	CS		B en W
17 maart	Programmateksten en paragrafen onder embargo naar RKC	CS		
	Jaarrekening			
	2010			
12 nov	Boekjaar 2009 volledig afgewikkeld, tussenrekeningen 31/12-2009 afgewikkeld	M&S/Fin		
12 nov	Handboek jaarrekening en detailplanning naar hoofdafdelingen	M&S/Fin		
17 dec	Alle begrotingswijzigingen zijn verwerkt in GFS en aansluitingsberekening is gemaakt	M&S/Fin		
	2011			
7 jan	-Kas, bank, Giro per 31/12 bijgewerkt in GFS - Uren per 31/12 volledig geboekt - Salariskosten 2010 (13 ^e periode) verwerkt - Kapitaallasten verwerkt in GFS			
14 jan	Aanleveren format belastingopbrengsten en balansposities m.b.t. belastingvorderingen	Cocensus/Fin	CS / Cocensus	
20 jan	Algemene uitkering compleet verwerkt in GFS	M&S/Fin	CS	
21 jan	Oplevering concept staat van personeelsbezetting en -kosten	M&S/Fin	HRM/Concernstaf	
21 jan	Alle facturen geaccordeerd terugontvangen van de hoofdafdelingen en terug op de afdeling Financiën	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
21 jan	Alle opbrengsten die bij derden in rekening moeten worden gebracht zijn gefactureerd	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
21 jan	Alle subadministraties volledig bijgewerkt in GFS	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
25 jan	Alle terugontvangen facturen verwerkt in GFS	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
1 febr	Uitzetten aanhangige procedures (lawyers letter) bij stadsadvocaat	CS/CC		
4 febr	Afronden correctieboekingen exploitatie en investeringen	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
4 febr	Geactualiseerde eindwaardeberekening per grondexploitatiecomplex	M&S/Fin	STZ/VG	
7 febr	Boeken van nog te betalen en nog te ontvangen bedragen (nog geen factuur, maar levering heeft in 2010 plaatsgevonden)	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
9 febr	Tussenrekeningen compleet gespecificeerd en onderbouwd met bewijsstukken	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
10 febr	Afsluiten projectenadministratie IP	M&S/Fin	PMB	
Vanaf 10 febr	Afsluiten en afwikkeling projecten	M&S/Fin	STP en Wijkzaken	
11 febr	Grondexploitatie gereed	M&S/Fin	STZ/VG	
11 febr	Boekingen reserves en voorzieningen gereed	M&S/Fin	CS	
15 febr	Laatste correctieboekingen in exploitatie	M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
16 febr	Financiële administratie afgesloten			
18 febr	Opleveren concept-productenrekening en balans 2010	M&S/Fin		
18 febr	Aanleveren aan hoofdafdelingen format analyse afwijkingen begroting/rekening	M&S/Fin		
25 febr	Opleveren ingevulde format analyse afwijking		Hoofd-	

Gereed	Omschrijving	Wie, Wat		
		Coördinatie en consolidatie	Hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	begroting-rekening		afdelingen	
25 febr	Oplevering cijfermatige programma-en productenrekening 2010, incl. concernbalans en toelichting	M&S/Fin		
28 febr	Invullen checklist BBV	M&S/Fin		
1 maart	Rapportage "lawyers-letter" stadsadvocaat			Stadsadvocaat
1 maart	Start accountantscontrole	Accountant		
1 maart	Jaarrekening met bijlagen, incl. analyse, gereed voor accountantscontrole.	CS/M&S/Fin		
2 maart	Vaststellen bevindingen verbijzonderde interne controle	M&S/K&C		DT
	Afronden jaarstukken			
17 maart (11 maart)	Jaarstukken gereed	CS/M&S/Fin	Hoofd-afdelingen	
23 maart (16 maart)	Behandeling jaarstukken in DT			DT
25 maart	Start onderzoek RKC	RKC		
29 maart	1 ^e behandeling jaarstukken in B en W			B en W
1 april	Concept accountantsrapport	Accountant		
1 april	Uitzetten concept-rapport om reactie HA (via bedrijfsbureaus)	CS		
1 april	Jaarstukken en concept-accountantsrapport onder embargo naar RKC	CS	Hoofd-afdelingen	
4 april	Bespreking accountantsrapport met CC en hoofd MenS/Financiën			
6 april	Reactie op accountantsrapport van HA (via bedrijfsbureaus)			
6 april	Bespreking accountantsrapport met DT	CS		DT
7 april	Bespreking accountantsrapport met portefeuillehouder	CS	Accountant	
7 april	Reactie op concept-accountantsrapport naar accountant	CS		
12 april	Definitieve accountantsrapport gereed	Accountant		
13 april	Aanleveren jaarstukken, accountantsrapport en reactie B en W aan BMO	CS		
13 april	Aanlevering accountantsverklaring	Accountant		
15-19 april	Onderzoek RKC / ph, hoofdafdelingmanagers, controllers en DT			DT
15 april	Schriftelijke vragen van RKC beschikbaar	CS	Hoofd-afdelingen	
14/15 april*	Accountantsrapport en reactie B en W onder embargo naar RKC	CS		
19/26 april*	Definitieve vaststelling jaarstukken in B en W			B en W
19 april	Bevestiging bij de jaarrekening (LOR)			B en W
22 april**	Concept RKC-rapport (onder embargo) naar CC	RKC		B en W
29 april**	Definitief rapport RKC gereed	RKC		B en W
6 mei	Raadsleden ontvangen jaarstukken, accountantsverslag en reactie B en W	CS		
4 mei	Reactie B en W op rapport RKC naar BMO	CS		
10 mei	Bespreking reactie op rapport RKC in B en W			B en W
10 mei	Rapport RKC en reactie B en W naar commissie	CS		
11 mei	Persconferentie RKC / B en W			
19 mei	Behandeling jaarstukken in commissie bestuur			Cie Bestuur
1 juni	Behandeling jaarstukken in de Raad let op: woensdag!			Raad
14 jun	Vastgestelde jaarstukken naar GS provincie NH.	CS		

Gereed	Omschrijving	Wie, Wat		
		Coördinatie en consolidatie	Hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	SiSa			
2010				
15 nov	Verspreiden van het overzicht van de voor Gemeente Haarlem relevante SiSa-onderdelen, incl. contactpersonen binnen de hoofdafdelingen	CS		
15 nov	Verspreiden van het spoorboekje en de startnotitie mbt SiSa	CS		
15 nov	Verspreiden van SiSa format 'Bijlage Verantwoordingsinformatie'.	CS		
2011				
18 febr	Oplevering van concept-SISA bijlage bij Concerncontrol (Sandra Hamersma).	CS	Hoofd-afdelingen	
1 maart	Aanlevering door hoofdafdelingen SISA bijlage (per hoofdafdeling, staat van verstrekte subsidies etc).	CS	Hoofd-afdelingen	
1 april	Concept-accountantsrapporten gereed, inclusief `concept-bijlage bevindingen` tbv SiSa-aanlevering	Accountant		
12 april	Definitieve accountantsrapporten gereed, inclusief `concept-bijlage bevindingen` tbv SiSa-aanlevering	Accountant		
14 juni	SiSa-bijlage en Bijlage bevindingen aanleveren bij CBS.	CS		
15 juli	Sluitingsdatum inlevering van de SiSa-stukken bij CBS	CS		

* de als eerste vermelde datum is onder voorbehoud van een tijdige aanlevering van het accountantsrapport en de accountantsverklaring

** onder voorbehoud dat het jaarverslag, het accountantsrapport en de reactie van B en W op het accountantsrapport tijdig beschikbaar zijn (en op 18 april vastgesteld door B en W).

6. Het investeringsplan 2011-2016

Doel

Het investeringsplan is het instrument waarmee het college van B en W aan de gemeenteraad rapporteert over de geplande investeringen voor de komende zes jaar. Het investeringsplan wordt elk jaar herzien. Daarnaast wordt tussentijds over de feitelijke voortgang van de investeringsprojecten gerapporteerd, waarbij de bedragen uit het investeringsplan van het betreffende jaarschijf als raming dienen.

Voor de sturing en beheersing van de uitvoering door het college en de ambtelijke organisatie is van belang dat inzicht bestaat in de investeringen en de bijbehorende kosten. Doel van het investeringsplan is om deze informatie te leveren.

Bij het opstellen van het IP 2011-2016 wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan:

- Aangevoerd moet worden dat de investering bijdraagt aan een doelstelling van de programmabegroting.
- Er moet sprake zijn van een meerjarig nut. Activering van onderhoud en (exploitatie)bijdragen is niet meer toegestaan.
- Er wordt een onderscheid gemaakt tussen uitbreidingsinvesteringen en vervangingsinvesteringen. De ruimte onder het investeringsplafond zal in eerste instantie benut worden voor het uitvoeren van de noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Nieuwe vervangingsinvesteringen zullen in ieder geval voor het begrotingsjaar 2016 moeten worden aangevraagd. De resterende ruimte kan in principe worden aangewend voor uitbreidingsinvesteringen. Echter, gezien de bestaande begrotingspositie zal dit in de praktijk betekenen dat nieuwe investeringen alleen kunnen worden aangevraagd indien er sprake is van 100% rendabele investeringen of investeringen waarvoor de dekking reeds in de begroting is opgenomen.
- Voor alle investeringen wordt nagegaan of ze onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn en of bedrijfseconomisch de beste investering wordt voorgesteld.
- Bij het aanvragen van nieuwe investeringen moeten ook de bijkomende kosten zichtbaar worden gemaakt (bijv. onderhoudskosten).
- De mate van uitvoerbaarheid van de afgegeven investeringsplanningen. Om onderuitputting te voorkomen en om een goede input voor de liquiditeitsraming van de gemeente te verkrijgen is het van belang dat de uitgaven zo realistisch mogelijk in de tijd worden geraamd.
- Het toepassen van een inflatiecorrectie op investeringen kan alleen als de noodzaak daartoe kan worden onderbouwd.
- Aanbestedingsvoordelen worden in mindering gebracht op de kredietramingen.
- In 2011 zal meer aandacht worden besteed aan de financierings- en dekkingsbronnen van de investeringen. Enerzijds moet worden aangegeven in hoeverre de aangegeven financierings- en dekkingsbronnen haalbaar zijn, anderzijds zal ook moeten worden aangegeven wanneer de inkomsten worden gerealiseerd.

Planning opstelproces van het IP 2011-2016

Gereed	Omschrijving	Wie, Wat		
		Coördinatie en consolidatie	Hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
2010				
15 dec	Richtlijnenbrief en detailplanning vastgesteld door directie	CS		DT
2011				
Week 1 / 2	Bijeenkomst IPO-coördinatoren - Verstrekken relevante informatie voor IP 2011-2016,	CS	Hoofd-afdelingen	

Gereed	Omschrijving	Wie, Wat		
		Coördinatie en consolidatie	Hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	incl. aandachtspunten n.a.v. IP 2010-2015			
3 jan-31 jan	Opstellen nieuwe investeringsaanvragen via formulier nieuwe investeringen		Hoofd-afdelingen	
Eind januari	Inleveren nieuwe investeringen		Hoofd-afdelingen	
10 feb	Afsluiten projectenadministratie		Stedelijke projecten	
16 feb	Afsluiten financiële administratie Opstellen staat van activa Berekenen vrijval kapitaallasten Opstellen lijst van investeringen die langer dan 2 jaar openstaan.	CS	M&S M&S CS CS	
28 feb	Aanleveren actualisatie IP 2010-2015 Aanleveren onderbouwing investeringen die langer open moeten blijven staan	CS	Hoofd-afdelingen	
Eind feb	Bespreken nieuwe investeringen in investeringscommissie			
10 maart	IP 2011-2016: 1 ^e concept toegestuurd aan hoofdafdelingsmanagers	CS	Hoofd-afdelingen	
14-18 maart	IP bespreken in P&C-overleggen	CS	Hoofd-afdelingen	
23 maart	IP 2011-2016: Concept in investeringscommissie	CS		
6 april	IP 2011-2016: Concept in DT	CS		DT
12 april	Bespreking hoofdlijnen IP in college van B en W	CS		B en W
18 april	Bespreken concept-Kadernota, IP en MPG in Regiegroep	CS		
20 april	IP vaststellen door DT (in dezelfde vergadering als concept kadernota en MPG)			DT
26 april	IP behandelen in college van B en W (in dezelfde vergadering als concept kadernota en MPG)			B en W
10 mei	Definitief vaststellen IP door college van B en W.			B en W
16 mei	Raadsleden ontvangen IP (als bijlage bij kadernota)	CS		

7. De bestuursrapportages

Doel

Met de bestuursrapportages wordt gedurende het begrotingsjaar financieel verantwoording afgelegd en worden de consequenties belicht van het niet realiseren van de doelstellingen. Verder wordt in de bestuursrapportages gerapporteerd over opmerkelijke over- en onderschrijdingen op beleidsveldniveau en over de consequenties van de Gemeentefondscirculaires voor de algemene uitkering die van het rijk wordt ontvangen. De bestuursrapportages vormen daarmee, met de kadernota en de programmabegroting een mogelijkheid om het meerjarenperspectief te actualiseren.

De bestuursrapportages bestaan uit:

- informatie over de realisatie van beleidsontwikkelingen uit het lopende jaar;
- financiële ontwikkelingen (mee- en tegenvallers tijdens de lopende begroting) die bekend zijn geworden sinds vaststelling van de begroting 2011 (w.o. structurele effecten jaarrekening 2010);
- informatie over de voortgang van het vastgestelde investeringsplan

De bestuursrapportage wordt twee keer per jaar opgesteld, namelijk in de perioden mei/juni en oktober/november.

Planning opstelproces van de bestuursrapportages

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd- afdelingen	Besluit- vorming
		1e Bestuursrapportage			
	3 feb	Opstellen richtlijnen bestuursrapportage 2011-1 (combineren met 1 ^e P&C gesprek)	CS		
	9 febr	Richtlijnen voor de bestuursrapportage 2011-1 in DT	CS		
9 febr	7 maart	Hoofdafdelingen stellen hun info voor bestuursrapportage 2011-1 op		Hoofdafd.	
7 maart	11 maart	Hoofdafdelingen bespreken berap in hun MT's		Hoofdafd.	
14 maart	18 maart	Hoofdafdelingen bespreken berap in 1 ^e P&C-gesprek met DT	CS	Hoofdafd.	
	22 maart	Uiterste inleverdatum van hoofdafdelingen van de berap bij de CS		Hoofdafd.	
23 maart	7 april	Opstellen bestuursrapportage 2011-1 door Concernstaf	CS		
	13 april	Bestuursrapportage 2011-1 in DT			DT
	18 april	Bestuursrapportage 2011-1 bespreken met portefeuillehouder Financiën	CS		
	26 april	Behandeling bestuursrapportage 2011-1 in B en W	CS		B en W
	12 mei	Raadsleden ontvangen bestuursrapportage 2011-1	CS		
	9 juni	Behandeling berap 2011-1 in de 3 vakcommissies (gelijktijdig met kadernota en IP)			Commissies
	16 juni	Behandeling berap 2011-1 in de commissie Bestuur (gelijktijdig met kadernota en IP)			Commissie
27 juni	30 juni	Behandeling berap 2011-1 in de Raad (gelijktijdig met kadernota en IP)			Raad
		2e Bestuursrapportage			

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd- afdelingen	Besluit- vorming
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Afsluiten administratie, d.w.z. - alle tussenrekening zijn op orde - alle tijdschrijfverantwoordingen zijn ingeleverd en verwerkt - er zijn geen facturen > 30 dgn - alle debiteuren	M&S/ Fin		
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Opstellen richtlijnen bestuursrapportage 2011-2			
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Richtlijnen voor de bestuursrapportage 2011-2 in DT	CS		
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Hoofdafdelingen stellen hun info voor bestuursrapportage 2011-2 op		Hoofdafd.	
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Hoofdafdelingen bespreken berap in hun MT's		Hoofdafd.	
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Hoofdafdelingen bespreken berap in 3 ^e P&C-gesprek met DT	CS	Hoofdafd.	
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Uiterste inleverdatum van hoofdafdelingen van de berap bij de CS		Hoofdafd.	
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Opstellen bestuursrapportage 2011-2 door Concernstaf	CS		
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	2e bestuursrapportage in DT			DT
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Bestuursrapportage 2011-2 bespreken met portefeuillehouder Financiën	CS		
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in B en W	CS		B en W
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Raadsleden ontvangen bestuursrapportage 2011-2	CS		
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in de 3 vakcommissies	CS		Commissies
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in de commissie bestuur			Commissie
<i>n.n.b.</i>	<i>n.n.b.</i>	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in de Raad	CS		Raad

De commissie Bestuur wordt gevraagd om een keuze te maken uit onderstaande plannings voor de 2^e bestuursrapportage:

Optie 1: Raad 1 december	Optie 2: Raad 3 november	
		2e Bestuursrapportage
1 aug	1 juni	Peildatum Afsluiten administratie
1 nov	20 sept	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in B en W
3 nov	22 sept	Raadsleden ontvangen bestuursrapportage 2011-2
17 nov	6 okt	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in de 3 vakcommissies
24 nov	27 okt	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in de commissie bestuur
1 dec	3 nov	Behandeling bestuursrapportage 2011-2 in de Raad

Overwegingen/voor- en nadelen per optie:

Optie 1: planning Raad 2 december (3 weken eerder in de Raad dan in 2010)

Voordelen:

- raad kan nog (beperkt) bijsturen (en evt. bestuursrapportage doorschuiven naar latere commissie/raadsvergadering);

Nadelen:

- voorspelling van de rekeninguitkomst wat minder betrouwbaar. Dit betekent dat er in de jaarrekening meer verschillen te verklaren zullen zijn;
- onzeker of informatie septembercirculaire nog kan worden verwerkt;
- ook is onzeker of evt. budgetoverhevelingen op dat moment al bekend zijn en tijdig aan de raad kunnen worden voorgelegd

Optie 2: Planning Raad 3 november (bestuursrapportage vóór begroting in de Raad)

Voordelen:

- raad kan bijsturen (en evt. bestuursrapportage doorschuiven naar latere commissie/raadsvergadering);

Nadelen:

- er zit een lange periode tussen de peildatum en behandeling in de raad (oorzaak: ambtelijk proces moet al voor het zomerreces starten, de rapportage zelf wordt tijdens het reces opgesteld en het bestuurlijke traject komt pas daarna). Dus: enorm lange doorlooptijd en groter risico dat cijfers achterhaald zijn resp. er nieuwe meldingen zijn; voorspelling van de rekeninguitkomst minder betrouwbaar. Dit betekent dat er in de jaarrekening meer verschillen te verklaren zullen zijn;
- bestuursrapportage bevat niet informatie septembercirculaire;
- bestuursrapportage bevat niet evt. budgetoverhevelingen;

Gezien deze nadelen is het gewenst om in december nog een 'veegactie'/slotwijziging voor de leggen aan de raad. Dit betreft een puur financiële rapportage om afwijkingen in baten en lasten, die zijn opgetreden na het uitbrengen van de bestuursrapportage, alsnog in de begroting op te nemen c.q. te corrigeren. Hiermee wordt voorkomen dat baten en lasten worden verantwoord buiten de autorisatie van de raad om. De primaire doelstelling van deze financiële rapportage is niet het actualiseren van het begrote rekeningssaldo, maar het voorkomen van onrechtmatige baten en lasten.

Uiteraard leidt dit tot een extra capaciteitsbeslag en dus extra ambtelijke kosten. Bovendien wordt hiermee teruggegaan naar de situatie van enkele jaren geleden (2 bestuursrapportage plus nog een extra rapportagemoment).

Voorstel:

Op basis van bovenstaande voor- en nadelen stelt het college voor om uit te gaan van de 2^e optie, d.w.z. behandelen (en indien mogelijk ook vaststellen) in de een na laatste raads-vergadering van het jaar (in 2011 is dat 1 december 2011).

8. De Kadernota 2011

Doel

De kadernota is jaarlijks het moment om de (financiële) balans op te maken en vooruit te kijken. Het actualiseren van het financiële meerjarenperspectief, en de beleidsvoornemens komen in de kadernota samen. Met de kadernota besluit de raad over de beleidskaders voor de komende nieuwe (meerjaren)begroting. De kadernota richt zich hierbij primair op de actualisering van de strategische keuzes en de beoogde maatschappelijke effecten. Door de beleidskeuzes en de financiële positie in samenhang te bezien, kan een integrale afweging plaatsvinden. Zo worden in de kadernota uitspraken gedaan over het beleid van de programma's en het investeringsplan voor een nieuwe planperiode. Dit alles natuurlijk met inachtneming van het geactualiseerde begrotingsbeeld.

De kadernota 2011 is een bijzondere kadernota, omdat in deze kadernota de nadere uitwerking van de vastgestelde bezuinigingen voor de komende jaren wordt opgenomen. Vooruitlopend daarop wordt een format voor de kadernota opgesteld, dat in februari/maart wordt besproken in de commissie Bestuur.

Eerder heeft de raad een memo ontvangen waarin is gemeld dat tot aan de kadernota een aantal specifieke bezuinigingsonderwerpen aan de orde kunnen komen in de commissievergaderingen.

Opzet en inhoud

De kadernota kent in principe de volgende onderwerpen: actualisering meerjarenbegroting, beleidsmatige ontwikkelingen, het financiële kader voor de nieuwe meerjarenbegroting, bezuinigingen, risico's en bedrijfsvoering.

Relatie met andere instrumenten / bedrijfsvoeringskwesities

De kadernota betreft feitelijk het richtinggevende kader voor de meerjarenbegroting. De integrale afweging vindt plaats in de kadernota, de financiële vertaling en verwerking wordt gedaan in de begroting.

Planning opstelproces van de kadernota

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluitvorming
		Kadernota 2011			
	21 jan	2 ^e tussenrapportage Stuurgroep ombuigingen gereed			
	27 jan	Commissievergaderingen: bespreken specifieke onderwerpen voor kadernota (optioneel)	Griffie		
	3 febr	Opstellen richtlijnenbrief en format voor Kadernota 2011 (incl. bezuinigingen)	CS		
	3 febr	Commissievergaderingen: bespreken specifieke onderwerpen voor kadernota (optioneel)	Griffie		
	7 febr	Richtlijnenbrief en format (incl. bezuinigingen) bespreken in Regiegroep	CS		
	9 febr	Richtlijnen voor de kadernota (incl. bezuinigingen) in DT/hoofdafdelingen ontvangen richtlijnen	CS		DT
	15 febr	Format kadernota (incl. bezuinigingen) in college			B en W

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	17 febr	Commissievergaderingen: bespreken specifieke onderwerpen voor kadernota (optioneel)	Griffie		
	18 febr	3 ^e tussenrapportage Stuurgroep ombuigingen gereed			
	3 maart	Format kadernota (incl. bezuinigingen) in cie. Bestuur			Commissie Bestuur
	3 maart	Commissievergaderingen: bespreken specifieke onderwerpen voor kadernota (optioneel)	Griffie		
21 febr	4 maart	Hoofdafdelingen stellen hun info voor kadernota 2010 op		Hoofdafdelingen	
7 maart	11 maart	Hoofdafdelingen bespreken de bijdrage aan de kadernota in hun MT's		Hoofdafd.	
	11 maart	Hoofdafdelingen leveren definitieve rapportage aan inz. de bezuinigingen			
14 maart	18 maart	Hoofdafdelingen bespreken hun bijdrage voor de kadernota in het 1 ^e P&C-gesprek met DT	CS	Hoofdafd.	
	25 maart	Hoofdafdelingen leveren hun info voor Kadernota aan bij de CS		Hoofdafdelingen	
11 maart	25 maart	Stuurgroep ombuigingen verzamelt en redigeert totaaloverzicht bezuinigingen en paragraaf bezuinigingen			
28 maart		Opstellen kadernota 2011 door de CS	CS		
	4 april	Financiële hoofdlijnen (betreft: belangrijkste fin. afwijkingen t.o.v. bestaande ramingen) <i>Sigarendoos</i> en uitwerking bezuinigingen bespreken in Regiegroep	CS		Regiegroep
	6 april	Financiële hoofdlijnen (betreft: belangrijkste fin. afwijkingen t.o.v. bestaande ramingen) <i>Sigarendoos</i> en uitwerking bezuinigingen vaststellen door DT ook hoofdlijnen IP en MPG			DT
	12 april	Bespreking in B en W van Financiële hoofdlijnen (betreft: belangrijkste fin. afwijkingen t.o.v. bestaande ramingen) <i>Sigarendoos</i> en uitwerking bezuinigingen ook hoofdlijnen IP en MPG			B en W
	18 april	Concept-Kadernota, IP en MPG bespreken in Regiegroep	CS		Regeigroep
	20 april	Concept-Kadernota, IP en MPG in DT			DT
	26 april	Concept-Kadernota, IP en MPG ter bespreking in college			B en W
	10 mei	Vaststellen kadernota, IP en MPG door college van B en W Persbericht en voorbereiding perstoelichting gereed	CS MenS/Com		B en W
	12 mei	Raadsleden ontvangen kadernota en 1e bestuursrapportage. Presentatie voor de raad	CS		
	16 mei	Raadsleden ontvangen IP en MPG	CS		
	31 mei	Raadsleden dienen vragen in (uiterlijke datum) vóór 12 uur			
31 mei	8 juni	Opstellen antwoorden op raadvragen	CS	Hoofdafdelingen	
	14 juni	Behandeling in B en W antwoorden op vragen raadsleden	CS		B en W
	14 juni	Verzending antwoorden B en W digitaal naar raadsleden	CS		

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
	16 juni	Verzending antwoorden B en W (papieren versie) naar raadsleden	CS		
	16 juni	Vaststellen 'behandelrijpheid' kadernota 2010 door de commissie Bestuur			Commissie
	9 juni	Luisterzitting kadernota	Griffie		Raadsleden
27 juni	30 juni	Behandeling Kadernota 2010 in de Raad			Raad
29 juni		Vaststellen in B en W van antwoorden op ingediende moties en amendementen	CS		B en W Inplannen!

9. Normenkader financiële rechtmatigheid

Het normenkader financiële rechtmatigheid betreft de inventarisatie van de relevante financiële regelgeving voor de jaarlijkse rechtmatigheidcontrole door de accountant. Volgens afspraak met de Auditcommissie wordt het normenkader financiële rechtmatigheid vastgesteld in 2 tranches. Deel I bij de behandeling van Bestuursrapportage I en het definitieve normenkader Deel II, bij de behandeling van de Bestuursrapportage II. Achtergrond van deze vaststelling in twee tranches is enerzijds de overweging dat het vastgestelde normenkader voor de organisatie, die er mee werkt, ook tijdig kenbaar moet zijn. Anderzijds de feitelijke constatering dat pas op het eind van het jaar is vast te stellen welke normen ook daadwerkelijk in het betrokken boekjaar hebben gegolden..

Volgens afspraak met presidium en griffie adviseren -na benw-besluit- Auditcommissie en Accountant rechtstreeks (dus zonder commissiebehandeling) over het normenkader aan de gemeenteraad.

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd- afdelingen	Besluit- vorming
		Normenkader financiële rechtmatigheid deel I			
	3 feb	Opstellen richtlijnen normenkader financiële rechtmatigheid 2011-1.	CS/ MenS/JZ		
	9 febr	Richtlijnen normenkader financiële rechtmatigheid 2011-1 in DT	CS/ MenS/JZ		
9 febr	22 maart	Hoofdafdelingen stellen hun info normenkader financiële rechtmatigheid 2011-1 op.	CS	Hoofdafd.	
	22 maart	Uiterste inleverdatum van hoofdafdelingen van normenkader financiële rechtmatigheid 2011-1 bij de CS		Hoofdafd.	
23 maart	18 april	Opstellen normenkader 2011-1 door Concernstaf en MenS/Juridische zaken	CS/ M&S JZ		
	13 april	Normenkader 2011-1 in DT	CS		DT
	18 april	Normenkader 2011-1 bespreken met portefeuillehouder Financiën	CS		
	26 april	Behandeling Normenkader 2011-1 in B en W	CS		B en W
	18 of 25 mei	Advisering Auditcommissie en accountant over normenkader 2011-1	CS		
	30 juni	Behandeling normenkader 2011-1 in de Raad (gelijktijdig met berap, kadernota en IP)	CS		Raad
		Normenkader financiële rechtmatigheid deel 2			
22 aug	2 sept	Opstellen richtlijnen normenkader financiële rechtmatigheid 2011 deel 2.	CS/ MenS/JZ		
	7 sept	Richtlijnen voor de normenkader 2011-2 in DT	CS/ MenS/JZ		
7 sept	18 okt	Hoofdafdelingen stellen hun info voor bestuursrapportage 2011-2 op		Hoofdafd.	
	18 okt	Uiterste inleverdatum van hoofdafdelingen van normenkader bij de CS		Hoofdafd.	
19 okt	14 nov	Opstellen normenkader 2011-2 door Concernstaf en MenS/Juridische zaken	CS/M&S JZ		
	9 nov	Normenkader 2011-2 in DT	CS		DT
	14 nov	Normenkader 2011-2 bespreken met portefeuillehouder Financiën	CS		
	22 nov	Behandeling normenkader 2011-2 in B en W	CS		B en W
	30 nov of 7 dec	Advisering Auditcommissie en accountant over normenkader	CS		
	22 dec	Behandeling normenkader 2011-2 in de Raad (gelijktijdig met berap 2011-2)	CS		Raad

10. Begroting 2012-2016

Doel

De begroting behoort tot de belangrijkste instrumenten van de P&C-cyclus. De begroting bevat de ramingen van de uitgaven en inkomsten voor het begrotingsjaar alsmede de voor dat jaar vastgelegde beleidsdoelstellingen.

De basis voor de begroting wordt gevormd door de kadernota. Het daarin door de raad vastgelegde kader is in belangrijke mate bepalend voor de opstelling van de nieuwe meerjarenbegroting. De maatregelen uit de kadernota zullen ook daadwerkelijk in de nieuwe meerjarenbegroting geconcretiseerd moeten worden. De programmabegroting laat feitelijk zien welke voornemens de raad heeft en welke middelen daarvoor beschikbaar zijn. Het betreft de planning op hoofdlijnen. Met de programmabegroting oefent de raad zijn budgetrecht uit en stelt de hoofdlijnen/speerpunten van beleid vast.

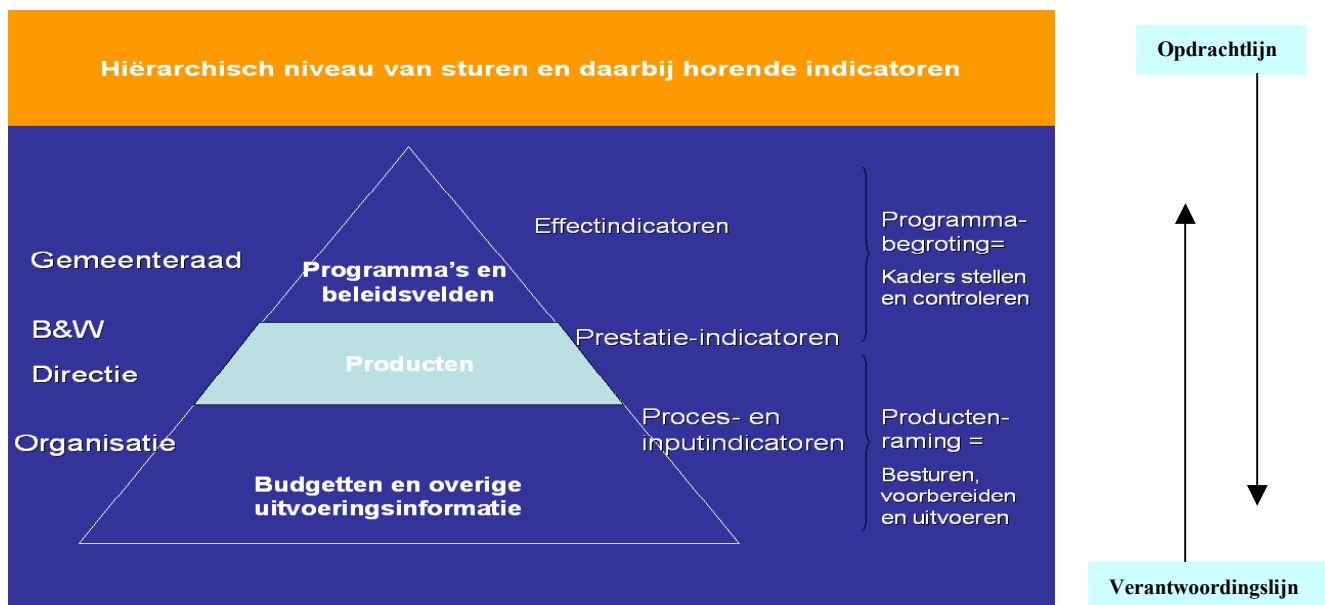
Opzet en inhoud

De programmabegroting kent een standaard indeling in programma's, paragrafen en financiële begroting. De programma indeling wordt door de raad bepaald, de paragrafen zijn wettelijk bepaald. De paragrafen hebben betrekking op de lokale heffingen, het weerstandsvermogen, het onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Het opstellen van de Programmabegroting wordt vanuit twee kanten benaderd, namelijk top-down en bottom-up. Voor de kaderstelling en het zogenaamde nieuwe beleid geldt een top-down-benadering. Bij de top-down-benadering is kadernota het startpunt voor de begroting. Immers voor de kaderstelling en nieuw *beleid* moet de input van bovenaf komen. Vanuit de keuzes die de gemeenteraad bij de kadernota maakt, worden de programma's en beleidsvelden van de programmabegroting samengesteld, waarna het een taak van het college, de DT en de afdelingsmanagers is de keuzes die de raad in de kadernota heeft gemaakt, door te vertalen naar productniveau en de daar onderliggende budgetten. De budgetten vormen de basis voor de gehele informatievoorziening. Hier worden transacties vastgelegd en is de detaillering maximaal. Vanuit deze basis wordt de informatie bewerkt en gecompriemd, waardoor managementinformatie ontstaat.

Voor de going-concernwerkzaamheden geldt een bottom-up-benadering. Bij deze benadering ligt het startpunt bij de budgetten van de afdelingen en maakt elke afdeling een inschatting van de uit te voeren taken en de daarmee gepaard gaande kosten. Vervolgens worden de kosten verzameld in producten, die weer samenvloeien in de programma's. Bij het opstellen van de ramingen wordt uitgegaan van de uitgangspuntenbrief die in maart 2010 door het college wordt vastgesteld.

Voor de sturing en beheersing van de uitvoering door het college en de ambtelijke organisatie is vervolgens van belang dat op een meer gedetailleerd niveau inzicht bestaat in de te leveren producten, prestaties en de bijbehorende kosten. Dit gebeurt in de productenbegroting.

De planning

De planning is erop gericht om de raming van de (exploitatie)budgetten voor eind juli 2011 ambtelijk te hebben afgerond en door het college te hebben vastgesteld. Deze informatie zal vervolgens worden gebruikt voor het opstellen van de programmabegroting, die in september 2011 door het college zal worden vastgesteld en begin november door de gemeenteraad.

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		OPSTELLEN TIJDSHEMA			
2010					
	dec	Tijdschema begroting 2012-2016 (via P&C-kalender)	CS		
		VOORBEREIDINGEN OPSTELLEN BEGROTING 2012 (tot 31 maart)			
2011					
	Doorlopend	Actueel maken en houden van budgetberekening	CS (Cindy Lensen)		
	Doorlopend	Actueel maken en houden van overzicht toegestane personele formatie	CS (Sandra Hamersma)		
28 febr	4 maart	Opstellen concept uitgangspuntenbrief	CS (Astrid de Groot en Peter de Kruijf)		
	7 maart	Bespreken uitgangspuntenbrief in Regiegroep	CS		
	9 maart	Bespreken concept uitgangspunten in DT	CS		DT
	15 maart	Bespreken en vaststellen concept uitgangspunten in B en W	CS		B en W
14 maart	25 maart	Verzending aan en bespreken in MT's hoofdafdelingen	CS	Hoofd-afdelingen	
		START VAN OPSTELLEN PRODUCTENRAMINGEN 2012-2016 (tot eind juli 2011)			

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
2 mei	13 mei	Opstellen staat van formatie en salarissen			
		Actualiseren overzicht toegestane formatie en functieschalen 2012 - 2016 per hoofdafdeling en afdeling	CS (Sandra Hamersma en Marcel v.d. Ark)	M&S/ HRM	
		Bespreken overzicht toegestane formatie en functieschalen 2012 -2016 met DT en hoofdafdeling managers	CS	M&S/ HRM	
		Opstellen overzicht 2012-2016 boventalligen en wachtgelders	CS	M&S/ HRM	
		Vervaardiging staat personeelslasten (aan de hand van geraamde richtlijnen voor CAO-ontwikkelingen e.d)	CS	M&S/ HRM	
		Ramen overige personeelslasten	CS	M&S/ HRM	
	11 mei	Voorlopige vaststelling staat van personeelslasten 2012-2016 en raming boventalligen en overige personeelslasten in DT	CS		DT
		Bespreken staat van personeelslasten 2012-2016 CS en M&S / HRM		M&S/HRM en CS	
	11 mei	Salarislasten en overige personeelslasten opnemen in begrotingsraming 2012		M&S/ Fin	
2 mei	13 mei	Staat van vaste geldleningen			
		Opstellen van een liquiditeitsprognose voor de jaren 2012 -2016	CS (Cindy Lensen en Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
		Bespreken liquiditeitsprognose 2012-2016 M&S en CS	CS	M&S / Fin en CS	
		Maken van een staat van vaste geldleningen voor 2012		M&S / Fin	
		Bespreken staat van vaste geldleningen M&S en CS	CS	M&S/HRM en CS	
	11 mei	Raming van vaste geldleningen opnemen in begrotingsraming 2012	CS	M&S / Fin	
2 mei	13 mei	Opstellen staat van vaste activa 2012			
		Opstellen begin waarden (boekwaarde 1-1-2012) staat van vaste activa	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S/ Fin	
		Toevoegen investeringen 2011 uit IP 2012-2016	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S / Fin	
		Berekenen afschrijvingen en toegerekende rente aan activa 2012 (en eventueel bijbehorende tegenposten)	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S / Fin	
		Afronden staat van vaste activa 2012	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S / Fin	
		Opstellen meerjarenstaat activa (voor kapitaallasten MJR)	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S / Fin	
		Bespreken uitkomst staat van vaste activa 2012 M&S en CS	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S / Fin en CS	
	11 mei	Kapitaallasten opnemen in begrotingsraming 2012	CS (Peter van Osnabrugge)	M&S / Fin	
2 mei	13 mei	Opstellen van renteomslag berekening en kostenplaats rente			
		Bepalen financieringsuitgangspunten (renteomslag, etc) afgeleid van begrotings-uitgangspunten	CS (Cindy Lensen en Marcel van der Ark)		

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		Opstellen renteomslagberekening	CS (Cindy Lensen en Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
		Bespreken renteomslag berekening CS en M&S/Fin	CS (Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
	20 mei	Renteomslag berekening in begrotingsraming 2012 (uiterlijke datum)	CS (Cindy Lensen en Marcel van der Ark)	M&S / Fin	
26 april	13 juli	Opstellen exploitatiebudgetten 2012-2016 (voorzover die niet voortvloeien uit bovenstaande ramingen, zoals salarissen, kapitaallasten)			
	26 april	Opstellen formats exploitatiebudgetten 2012	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
26 april	15 mei	In exploitatie-formats is ingebracht: <ul style="list-style-type: none"> - berap 1 (structurele doorwerking) - Kadernota en ombuigingen - Indirecte kosten (afdelingskosten) - Overige mutaties uit meerjarenraming 	CS (Peter de Kruijf/Cindy Lensen)	M&S / Fin	
16 mei	27 mei	Invullen formats door managers van de hoofdafdelingen		Hoofdafdelingen	
		Ondersteunen van opstellen ramingen door koppels CS en M&S/ Fin	CS (controllers)	M&S/Fin	
30 mei	17 juni	Opstellen concernramingen door CS	CS (Peter de Kruijf)		
		Beoordelen en toets volledigheid door CS van ingeleverde ramingen (primaire budgetten, sleutels en toelichting)	CS (controllers)		
6 juni	17 juni	Bespreken ingevulde formats met controller met management hoofdafdelingen en analyseren uitkomsten en maken samenvattende rapportage (per hoofdafdeling)	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
20 juni	24 juni	Bespreken rapportages in MT's hoofdafdelingen	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
27 juni	8 juli	Hoofdafdelingen bespreken hun bijdrage voor de begroting 2012 in het 2 ^e P&C-gesprek met DT	CS (controllers)	Hoofdafdelingen	
4 juli	15 juli	Toepassen van kostentoe rekening indirecte kosten (van hulpkostenplaatsen en kostenplaatsen naar producten)	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
4 juli	15 juli	Opnemen van exploitatiekosten in begrotingsraming 2012	CS (Peter de Kruijf)	M&S / Fin	
		Staat van reserves en voorzieningen			
20 juni	15 juli	Maken van een overzicht per reserve van geraamde toevoegingen en onttrekking voor begroting 2011	CS (Cindy Lensen)		
		Maken van staat van reserves voor 2012	CS (Cindy Lensen)		
	15 juli	Reserves en voorzieningen opnemen in begrotingsraming 2012	CS (Cindy Lensen)	M&S/Fin	
18 juli	22 juli	Opstellen subsidie bijlage			
		Opstellen staat van subsidies 2012 (aan de hand van vastgestelde begrotingsrichtlijnen)	CS (Patrick Spigt)	STZ/Sub.bur	
		Bespreken uitkomst staat van subsidies 2012	CS (Patrick	STZ/sub.bur	

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		SZ/Subsidiebureau en CS	Spigt)		
	22 juli	Subsidieramingen opnemen in begrotingsraming 2012	CS (Patrick Spigt)	STZ/sub.bur	
		OPSTELLEN PROGRAMMABEGROTING 2011-2016			
1 maart	1 april	Maken van een planning voor de programmabegroting 2012	CS (Astrid de Groot)		
1 april	28 april	Opstellen format voor programmabegroting	CS (Astrid de Groot)		
Eind april		Startbijeenkomst programmacoördinatoren	CS (Astrid de Groot)	Progr.coördinatoren	
2 mei		Uitzetten van formats programmateksten bij programmacoördinatoren hoofdafdelingen	CS (Astrid de Groot)		
27 juni	1 juli	Afspraken met V&D en Communicatie	CS (Astrid de Groot)		
	22 juli	Aanleveren programmateksten met effect- en prestatie-indicatoren (1 ^e versie afgestemd met MT hoofdafdeling)	CS (Astrid de Groot)	Progr.coördinatoren	
	5 augustus	Aanleveren kerncijfers, koptekst en paragrafen. Aanleveren 2 ^e versie programmateksten (afgestemd met portefeuillehouder)	CS (Astrid de Groot)	Progr.coördinatoren	
	29 aug	Hoofdpijnen begroting in Regiegroep			
	31 aug	Bespreking conceptbegroting (op hoofdpijnen) programmabegroting (<i>sigarendoos</i> en programmateksten, kerncijfers, koptekst en paragrafen) in DT	CS		DT
	6 sept	Eerste bespreking (op hoofdpijnen) programmabegroting (<i>sigarendoos</i> en programmateksten, kerncijfers, koptekst en paragrafen) in B en W	CS		B en W
29 aug	9 sept	Maken van alle tabellen voor programmabegroting	CS (Peter de Kruijf en Cindy Lensen)		
29 aug	9 sept	Berekening opbrengsten/kostendeckendheid belastingen 2012	CS (Peter de Kruijf)	Hoofd-afdelingen	
	12 sept	Begroting in Regiegroep			
	14 sept	Begroting in DT			
	20 sept	Vaststellen begroting door college Persbericht en voorbereiding perstoelichting gereed	MenS/Com		B en W Reserveren di.middag
	Maandag 26 sept	Raadsleden ontvangen de begroting. Wethouder financiën geeft een presentatie op hoofdpijnen in de gemeenteraad	CS		Raadsleden
	11 okt	Raadsleden dienen begrotingsvragen in (vóór 12 uur)	CS		Raadsleden
	19 okt	Luisterzitting	Griffie		Raadsleden
	25 okt	Behandeling in B en W antwoorden op vragen raadsleden	CS		B en W
	25 okt	Verzending antwoorden B en W digitaal naar raadsleden	CS		
	27 okt	Verzending antwoorden B en W (papier versie) naar raadsleden	CS		
	27 okt	Vaststellen 'behandelrijpheid' begroting door de commissie Bestuur			Commissie
7 nov	10 nov	Raadsbehandeling			Raad
9 nov		Vaststellen in B en W van antwoorden op ingediende moties en amendementen 1 ^e	CS		B en W Inplannen!

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofd-afdelingen	Besluit-vorming
		termijn			
10 nov		Vaststellen in B en W van antwoorden op ingediende moties en amendementen 2 ^e termijn	CS		B en W Inplannen!
	14 nov	Vastgestelde begroting naar GS van provincie Noord Holland	CS		
14 nov	16 dec	AFRONDEN WERKBEGROTING (VOOR BUDGETHOUDERS)	CS	M&S / Fin	

11. De P&C-kalender voor de P&C-cyclus 2012

Doel

In de P&C-kalender wordt aangegeven wat er voor het komende jaar omgaat in de planning- en controlcyclus. Het beschrijft voor iedere betrokkene binnen deze cyclus in hoofdlijnen het doel, de werkwijze en de tijdsplanning die leidt tot een tijdige bestuurlijke besluitvorming. Daarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheden van de hoofdafdeling en de concernstaf.

Door de P&C-kalender krijgen de gemeenteraad, het college en de organisatie inzicht in wat zij het komende jaar kunnen verwachten t.a.v. de planning en control documenten en wanneer zij deze documenten mogen verwachten. Hiermee worden het bestuur en de organisatie de gelegenheid geboden om de planning en control werkzaamheden in te passen in de eigen planning van werkprocessen.

Aan het einde van het jaar zal een evaluatie van de P&C-cyclus plaatsvinden (lerende organisatie).

Planning

Van	T/m (= uiterlijk)	Omschrijving	Wie, Wat		
			Coördinatie en consolidatie	Opstellen binnen hoofdafdelingen	Besluitvorming
		P&C - kalender 2012			
1 nov	17 nov	Opstellen P&C-kalender	CS		
	21 nov	P&C-kalender ter bespreking CC			CC
	30 nov	P&C-kalender in DT			DT
	5 dec	P&C-kalender bespreken met portefeuillehouder Financiën			PH
	13 dec	P&C-kalender in B en W			B en W

